

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України
Науковий університет імені Етвеша Лоранда
(м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельціх (Польща)
ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ»

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей
за матеріалами VI Міжнародної науково-практичної
конференції 27-28 жовтня 2022 року

Україна, Мукачево
27-28 жовтня 2022 р.

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)

Рецензенти:

Хомич Лідія Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Стахів Марія Олексіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, Львівський національний університет ім. Івана Франка (м. Львів).

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції, 27-28 жовтня 2022 р., Мукачєво / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачєво: Вид-во МДУ, 2022. – 402 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія:

Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Горват М.В. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

<i>ВОЛИК О.Ю.</i> СИСТЕМА РОЗВИВАЛЬНОГО НАВЧАННЯ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ	97
<i>ГАБОВДА М.І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В.</i> АКТУАЛЬНІСТЬ І ПРОБЛЕМНІСТЬ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	99
<i>ГАВРАН К.М., ГОРВАТ М.В</i> РОЛЬ І МІСЦЕ ПОЗАУРОЧНОЇ РОБОТИ З ПРИРОДОЗНАВСТВА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	101
<i>ГАЛА М. І., ВЛК М. К.</i> ФОРМИ КОМУНІКАЦІЇ У СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	104
<i>ГАЛЬОНКО Л.П., МОРОЗ Р.П., АЛІЄВА В.А.</i> ПАРТНЕРСТВО ШКОЛИ І СІМ'І У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	106
<i>ГАНГУР Г.В., МАЙБОРОДА І.Е.</i> РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ПРОЦЕСІ КОНСТРУЮВАННЯ.....	108
<i>ГАНГУР Г.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В.</i> СУТНІСТЬ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	110
<i>ГАНГУР Г.В., ХОМА О.М.</i> БУКВАРНИЙ ПЕРІОД ЯК ОСНОВА НАВЧАННЯ ГРАМОТИ У ПЕРШОМУ КЛАСІ	112
<i>ГОЛІШ Н. В., ЛІЗАНЕЦЬ К. І., ЛАЛАК Н. В.</i> ГЕНЕЗА ПОНЯТТЯ «ВИХОВНИЙ ІДЕАЛ»	115
<i>ГОМА І.В., ФЕНЧАК Л.М.</i> ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У КОНТЕКСТІ СЬОГОДЕННЯ	117
<i>ГОНЧАРУК Н.В., БРИЖАК Н.Ю.</i> НОВІ ПРОФЕСІЙНІ РОЛІ І ЗАВДАННЯ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	120
<i>ГОРБАЧ Л.М.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ МЕДСЕСТРИНСТВА»	122
<i>ГРАБ М.В.</i> ФОРМУВАННЯ МЕТОДИКО-МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	124
<i>ГРАБ О. В.</i> ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	127
<i>ГРЕСЬКО І. І., ФЕНЧАК Л.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА УРОКАХ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ.....	129
<i>ГРИЦЬКО В.В., СТАНИНЕЦЬ М.Ю.</i> РОЛЬ ІКТ ЯК ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ РОЗВИТКУ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ.....	131
<i>ГУБАЛЬ Г.Ю., ТОВКАНЕЦЬ Г.В.</i> ДИДАКТИЧНА ГРА ЯК УМОВА АКТИВІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	133
<i>ГУТОР Л.В.</i> МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ ВИКЛАДАННЯ В УНІВЕРСИТЕТАХ ЯПОНІЇ ТА УКРАЇНИ.....	135

»
ГОНЧАРУК Н.В.,
БРИЖАК Н.Ю.

Мукачівський державний університет, Україна

НОВІ ПРОФЕСІЙНІ РОЛІ І ЗАВДАННЯ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Сучасна школа – це школа радості та розвитку, саморозвитку і самореалізації, розвитку у здобувачів освіти природничо-наукового та гуманітарного підходу, наукового мислення, інноваційної активності, особистісних якостей, що забезпечують успішну адаптацію в суспільстві, ключових компетентностей – навичок XXI століття. Провідна роль у цьому процесі належить учителю.

Проблема підготовки вчителя, його професійного становлення і розвитку професійної майстерності актуальна для фахової освіти України. Цю проблему досліджували вітчизняні вчені Н.Бібік, С. Гончаренко, І. Зязюн, І.Зимняя, Н.Кузьміна, А.Коломієць, О. Савченко та ін.

За концепцією Нової української школи, саме на вчителя покладається відповідальність підготувати згуртовану спільноту творчих людей, відповідальних громадян, активних і підприємливих, які здатні будуть забезпечити потужну державну і конкурентну економіку. З огляду на це, виникає низка запитань: «Яким має бути учитель Нової української школи», «Чи змінилися його професійні ролі, якими вони стали?», «Якими компетентностями повинен володіти сучасний учитель?». Не становить сумнівів важливість безпосереднього теоретичного аналізу означених проблем.

Педагог-вихователь має бути прикладом втілення у власному житті духовно-моральних принципів. Основою якісного педагогічного спілкування необхідними є духовні та моральні якості, адже педагогічна діяльність, що не одухотворена моральним змістом, втрачає позитивний сенс і є засобом лише прагматичного самоствердження педагога. Тому сьогодні значно зростає роль педагога-вихователя як взірця моральної компетентності й гармонійної поведінки.

Згідно Концепції «Нова українська школа» функціональними можливостями вчителя початкових класів НУШ є вміння проектувати результат освітнього процесу. Учитель НУШ повинен володіти лідерськими якостями для ефективної співпраці з дитячим колективом та колегами, що сприяє самостійності освітнього закладу. Однією із особливостей педагога НУШ є вміння взаємодіяти в системі «учень – учитель – батьки». Нова українська школа по-

винна працювати на засадах «педагогіки партнерства», головними принципами якої є «повага до особистості; доброзичливість і позитивне ставлення; довіра у відносинах; діалог – взаємодія – взаємopовага; розподілене лідерство (про активність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків); принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей)» [1, с. 14].

Відповідно до цього змінюються і ролі вчителя – не як єдиного наставника та джерела знань, а як коуча, фасилітатора, тьютора, модератора в індивідуальній освітній траєкторії дитини [1]. Детальніше проаналізуємо ці ролі.

Вчитель-тьютор (англ. tutor – учитель) – це особа, що веде індивідуальні або групові заняття, репетитор, наставник, надавач освітніх послуг; ключова фігура в дистанційному навчанні, що відповідає за проведення занять. Особливу потребу у діях тьютора мають здобувачі освіти інклюзивних груп.

Вчитель-коуч має сприяти дитині в розвитку, досягненні життєвих цілей та успіху. Коучинг (англ. Coaching – тренерство) – процес, під час якого люди навчаються й отримують певні навички. Коуч – це фахівець, тренер, який виступає як режисер освітнього процесу і робить з учня професіонала в певному напрямі.

Педагог-фасилітатор (англ. facilitate – допомагати) – це вчитель, який стимулює та спрямовує процес самостійного пошуку інформації та спільної діяльності учнів. Фасилітація – це управління процесом обговорення питань у групі людей. Мета педагога-фасилітатора – налагодити ефективний обмін думками таким чином, щоб успішно подолати зіткнення думок й розбіжностей і прийняти вірне групове рішення.

Педагог – модератор. Модерація – це структурований за певними правилами процес групового обговорення проблем, пошуку шляхів їх вирішення, прийняття спільного рішення. Модератор – організатор групової роботи, що активізує і регламентує процес взаємодії учасників групи на основі демократичних принципів, забезпечує ділове спілкування, обговорення, визначення результатів групової дискусії [3, с. 3].

Разом із тим, у Професійних стандартах «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» та «Вчитель із початкової освіти» визначено перелік та опис загальних і професійних компетентностей вчителя. До загальних компетентностей увійшли громадянська, соціальна, культурна, лідерська та підприємницька та чотирнадцять професійних компетентностей: мовно-комунікативна, предметно-методична, інформаційно-цифрова, психоло-

гічна, емоційно-етична, педагогічне партнерство, інклюзивна, здоров'язбережувальна, проектувальна, прогностична, організаційна, оцінювально-аналітична, інноваційна, рефлексивна та здатність до навчання впродовж життя [2, с. 3].

Отже, сучасний вчитель має бездоганно знати свій предмет, любити дітей і свою професію, виступати не лише в ролі вихователя, наставника та викладача, а й коуча, фасилітатора, тьютора, модератора. У своїй діяльності педагог Нової української школи має спиратися на компетентнісний, особистісний, діяльнісний підходи. В особистісному плані він має бути психологічно та емоційно компетентною людиною, лідером і менеджером, успішним професіоналом, вільним від стереотипів, ефективним комунікатором, чесним, чуйним, тактовним, толерантним, люблячим дітей і свою професію.

Список використаних джерел

1. Концепція «Нова українська школа» / упор. : Л. Гриневич, О. Елькін, С. Калашнікова, І. Коберник та ін.; за ред. М. Грищенко. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
2. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Наказ Мінекономіки № 2736 від 23.12.2020 року. [Електронний ресурс]. Режим доступу : https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Nakaz_2736.pdf
3. Павлик Н. В. Психологічна готовність сучасного вчителя до творчої професійної діяльності в умовах нової української школи. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://otherreferats.allbest.ru/psychology/01326844_0.html

»

ГОРБАЧ Л.М.

Житомирський медичний інститут, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ МЕДСЕСТРИНСТВА»

Самостійна робота є одним з найважливіших компонентів освітнього процесу, що передбачає інтеграцію різних видів індивідуальної та колективної навчальної діяльності, яка здійснюється як



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>